

Školní vzdělávací program družiny

Poznáváme společně

ScioŠkola Brno - základní škola

1. Identifikace školní družiny

1.1 Základní údaje o školní družině:

Adresa:	ScioŠkola Brno - základní škola, s.r.o
Sídlo firmy:	Sokolova 145/4, 619 00 Brno
IZO školní družiny:	691 008 736
Zřizovatel:	www.scio.cz , s.r.o.
Ředitel školy:	RNDr. Jan Krtička
Manažer školy:	Mgr. Vítězslav Dohnal
Vychovatel:	Bc. Jana Netíková
Další vychovatelé:	Mgr. Kateřina Kašíková, Mgr. Klára Jabůrková, Mgr. Jiří Březina, Mgr. Marek Bula, Mgr. Jakub Doležal

2. Charakteristika školní družiny

Provoz školní družiny:

Ranní provoz: 7:30 - 8.30 a poté po skončení vyučování do 16:30.

Telefon: 604 140 152

E-mail: brno@scioskola.cz

Školní družina slouží především k odpočinku, k rozvoji zájmů žáků v době po vyučování a efektivnímu využití volného času. Dává také prostor pro komunikaci mezi dětmi navzájem, rodiči a vychovateli. Činnost vychází z pedagogiky volného času. Snaží se o vytvoření místa pro odpočinek žáků po vyučování a aktivního, sportovního využití volného času.

2.1 Velikost a vnitřní organizace školní družiny

Školní družina je součástí základní školy a nachází se v budově školy. Vzhledem k povaze a organizaci činností v družině družina nemá pevně stanovaná oddělení. Děti se setkávají v pracovních skupinách a činnosti si volí dle pravidelně se měnící nabídky činností (viz rámcový režim dne družiny).

Pracovní skupina nesmí přesáhnout počet 30 dětí na jednu dospělou osobu a při pobytu venku mimo areál školy nesmí na jednoho dospělého připadnout více než 25 dětí. Za vhodného počasí využívá družina prostor zahrady školy.

Maximální kapacita družiny je 120 žáků. Družina je věkově smíšená. Svou činnost vykonává každodenně v závislosti na rozvrhu základní školy pro příslušný školní rok. Má ranní provoz od 7:30 a činnost družiny je uzavřena v 16:30 hodin.

2.2 Prostorové a materiální podmínky školní družiny

Pro svoji činnost školní družina využívá zejména místnost ve spodní části budovy, na kroužky potom další učebny školy.

Hlavní část činnosti probíhá v přízemí, kroužky probíhají ve třídách prvního patra, které dopoledne slouží k běžné výuce.

Vybavení místnosti odpovídá činnostem a aktivitám školní družiny. K odpočinku slouží hrací koutky, koutek s gaučem a kobercem. Žáci mají dále k dispozici společenské hry, dětské knihy, stavebnice a další potřeby pro zájmovou činnost. K pohybovým aktivitám žáků slouží školní zahrada.

2.3 Ekonomické podmínky školní družiny

Pobyt ve školní družině je pro děti zdarma. Provoz a vybavení školní družiny je hrazen z příslušné státní dotace a škoného.

2.4 Personální podmínky školní družiny

Organizace školní družiny je stanovena podle § 10 vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání. Oddělení vedou kvalifikovaní pedagogové pod vedením hlavní vychovatelky Bc. Jany Netíkové.

Jejich činnost je zaměřená na rozvoj osobnosti žáků, jejich zájmů, znalostí a tvořivých schopností.

3. Cíle a zaměření školní družiny

- Při práci s dětmi se zaměřujeme na poskytování smysluplné zpětné vazby s cílem posílit vnitřní motivaci dítěte. Umožňujeme dětem přebírat zodpovědnost

za organizování jejich času v družině a při výběru kroužků. Snažíme se s nimi objeovat jejich silné stránky a zájmy a podpořit je v jejich rozvoji.

- Velký důraz klademe na budování dobrého klimatu ve škole, potažmo ve ŠD. ŠD je prostor, kde spolu děti tráví čas napříč věkovou skupinou školy a nabízí denně prostor ke kooperaci a podpoře v rámci této skupiny.
- Při tvorbě programu ŠD navazujeme na ŠVP školy a snažíme se smysluplně navazovat na aktuální dění ve školním programu, případně se zaměřujeme na činnosti, které nemají v dopoledním programu dostatečný prostor.
- Ve ŠD se snažíme do spolupráce zapojit zákonné zástupce dětí/rodiče.
- Na provozu ŠD se aktivně podílejí pedagogičtí pracovníci/průvodci, kteří zajišťují výuku a také externí dodavatelé kroužků.

4. Klíčové kompetence rozvíjené ve školní družině

Kompetence k učení

Žák se učí s chutí, snaží se dokončit započatou práci, kriticky hodnotí své výkony, klade si otázky a hledá na ně odpovědi.

Kompetence k řešení problémů

Učí se problém pochopit, přemýšlí o příčinách, plánuje řešení, hledá různé způsoby řešení, chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli, je iniciativní v řešení.

Kompetence komunikativní

Žák umí vyjadřovat své názory, zapojuje se do diskuse, respektuje názory druhých a snaží se rozpoznávat vhodné a nevhodné chování, využívá osvojené základy slušného chování.

Kompetence sociální

Učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, samostatně rozhoduje o svých činech, rozpozná vhodné a nevhodné chování, dokáže se prosadit, podřídit i přijmout kompromis.

Kompetence občanské

Žák vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit, projevuje pozitivní postoje, chápe své povinnosti.

Kompetence pracovní

Vází si práce své i ostatních, dodržuje pořádek, dbá na bezpečnost práce, snaží se být ohleduplný k přírodě.

Kompetence k trávení volného času

Žák se učí smysluplně trávit svůj volný čas, rozvíjí své zájmy v organizovaných nebo individuálních činnostech, umí odmítnout nevhodné nabídky k trávení volného času.

5. Témata z ŠVP školy, která jsou součástí vzdělávacího programu školní družiny

Anglický jazyk: rozvoj anglického jazyka v běžném životě školy a dítěte – rodilý mluvčí nebo anglicky mluvící lektor tráví čas s dětmi při volné hře, výtvarné činnosti či na školní zahradě.

Svět v souvislostech: fyzickou zdatnost a odolnost dětí rozvíjíme na sportovních kroužcích a při pobytu na školní zahradě a při aktivitách ze zážitkové pedagogiky spojených s reflexí a zobecněním prožitků z her a dalších aktivit. V rámci ŠD se zaměřujeme na rozvoj soužití v komunitě, na rozvoj komunikačních technik, na schopnost zvládat krizové situace a řešení konfliktů, podporu pracovních návyků, pomocí zážitkové pedagogiky se zaměřujeme na rozvoj kreativity a inovativního myšlení.

Čtení a psaní: čtení, porozumění textu: rozvíjíme jednak v jednotlivých kroužcích v rámci jejich náplně (zadání aktivit, obsah aktivit atp.), dále mají v rámci volné hry děti k dispozici výběr čtiva ze školní knihovny. Knížky mohou číst samy nebo mohou požádat pracovníky ŠD o předčítání.

Člověk a příroda: pobyt na ŠZ, hodnota přírody, šetrné chování k přírodě, ekologie, třídění odpadu, přírodní prostředí. Volná hra se nabídkově realizuje za příznivého počasí pravidelně každý den také venku.

Environmentální výchova: je součástí aktivit ŠD odehrávajících se v areálu školní zahrady. Jedná se o pravidelný pobyt venku s budováním vztahu ke stromům a keřům v prostoru zahrady s cílem získat pocit spoluvlastnictví a odpovědnosti. Děti mají možnost vytvářet si své vlastní záhony a pečovat o ně. Součástí je i vlastnoručně dětmi vybudovaný kopost. Kromě toho vedeme děti k environmentálním vědomostem a postojům formou obecných aktivit - třídíme odpad, seznamujeme se i s dalším okolím školy.

Osobnostní a sociální výchova: je dalším základním pilířem ŠD. Děti rozvíjejí svou osobnost a třebují své sociální schopnosti v podstatě při každé činnosti. Volná hra v družině je naplněná interakcemi dětí napříč věkovým spektrem, které se volně sdružují ke svým vlastním kreativním aktivitám, ke společenským hrám, sportování,

ke společným tvůrčím výkonům. K rozvoji osobnosti přispívají také všechny tematické kroužky.

Sebepoznání a sebepojetí: děti ve ŠD rozvíjejí sebepoznání jak ve stabilních skupinách vytvářených k jednotlivým kroužkům, tak v náhodných skupinkách k ad hoc aktivitám prostřednictvím rozličných sociálních interakcí. Využíváme principy zážitkové pedagogiky pro sebepoznání žáků i pro rozvoj dobrých vztahů (např. evaluace dodržování společně vyjednaných pravidel a jejich význam pro společné soužití). Děti se učí reflektovat svoji práci i svoje interakce s druhými lidmi.

Seberegulace a sebeorganizace: děti ve ŠD mají příležitost vybírat si, jakému tematickému kroužku se budou věnovat. Při samostatné či skupinové práci v ŠD nebo kroužku se učí plánovat, dosahovat dílčích cílů a hodnotit výstupy svojí práce. Součástí tohoto tématu je mediovaná sebereflexe vlastního chování (zvláště v konfliktních situacích) a nalézání vhodnějších reakcí.

Psychohygienu: děti a pracovníci ŠD se učí spolu komunikovat tak, aby vytvářeli bezpečné prostředí. Dbáme také na střídání práce v kroužcích a odpočinku, střídání různých druhů činností. Děti se tak principy psychohygieny učí v praxi. Zároveň do výuky zařazujeme práci na konkrétních dovednostech potřebných při zvládnutí stresových situací (sebevědomí a sebepojetí, zdravá komunikace, kooperace na tvorbě bezpečného prostředí).

Kreativita: rozvoj kreativity je jedním z dalších základních pilířů ŠD. Při práci na tematických kroužcích ale i při volné hře mají děti velkou možnost přinášet vlastní nápady, posuzovat jejich možnosti naplnění a přenášet je do reality. Zároveň zařazujeme hry i aktivity na rozvoj tvořivosti.

Poznávání lidí: děti v ŠD mají možnost poznávat a sdílet zkušenosti lidí s různými tematickými zaměřenými. V rámci kroužků se také mohou jednorázově setkávat s přizvanými odborníky a dalšími zajímavými lidmi formou workshopu atd.

Mezilidské vztahy: při společné práci na kroužcích ŠD i při dalších aktivitách zařazujeme použití metod zážitkové pedagogiky, ve škole zařazujeme aktivity a hry zaměřené na vztahy mezi dětmi. Podporujeme společnou práci, vzájemnou pomoc a vrstevnické učení.

Komunikace: děti se ve ŠD seznamují a učí efektivní, asertivní, nenásilné komunikaci, které se věnujeme napříč všemi vzdělávacími oblastmi - hlavně praktickým používáním při běžných denních situacích či při reflexi proběhlých aktivit. Zároveň se děti setkávají i s různými technikami a cvičením na rozvoj různých aspektů mezilidské komunikace.

Kooperace a kompetice: děti spolupracují ve stálých skupinách tematických kroužků i v nahodilých skupinkách k jednotlivým aktivitám, se učí přinášet vlastní

nápady, respektovat názory druhých, navazovat na myšlenky spolužáků. Reflektují svoji roli ve skupině.

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: děti ve ŠD směřují ke studijní a pracovní autonomii a k tomu, aby byly schopny reagovat na problémy vzniklé při společné či individuální práci. Pracovníci ŠD a kroužků jim vytvářejí bezpečné prostředí a nabízejí jim pomoc tak, aby míra zodpovědnosti kladená na dítě, odpovídala jeho možnostem a nabízela mu možnost adekvátního sebezoroje.

Hodnoty, postoje, praktická etika: ve ŠD rozvíjíme chápání společenských i environmentálních hodnot a postojů formou všech typů aktivit. Ve ŠD je prostor pro reflexi a analýzu vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich uplatňování v mezilidských situacích. Klademe větší důraz na společnou práci než na soutěživost a srovnávání dětí, a rozvíjíme tak pomáhající a prosociální chování.

Základní podmínky života: děti ŠD jsou vedeny k uvědomují sepětí člověka s přírodou a svoji závislost na základních sociokulturních i přírodních podmínkách.

Tělesná výchova: probíhá na školní zahradě. Soustředíme se na udržení fyzické zdatnosti, podpory principu fair play a schopnosti spolupráce. Klademe důraz na tělesný pohyb jako nástroj psychohygieny a prostředek prevence sociálně patologických jevů a nástroj zvýšení fyzického zdraví.

6. Anotace stálých kroužků:

Čtenářský klub: slouží k podpoře čtenářské gramotnosti a jako relaxační volnočasová aktivita. Náplní je četba, hry s četbou související a diskuze o knihách.

Filmový klub: Budeme se učit dívat na filmy s porozuměním, vybírat si filmy a dávat věci do souvislosti.

Deskovky: Děti se naučí různé moderní deskoherní hry. Seznamují se s pravidly a strategií klasických i moderních deskových a karetních společenských her. Při hrách spolu spolupracují, respektují pravidla hry a pokyny lektora. Učí se trpělivosti, logickému myšlení, soustředění, ale také umění prohrávat.

Digitální laboratoř: Smyslem kroužku je u dětí budovat pozitivní vztah k technologiím a připravovat je tak na svět, ve kterém budou žít. V rámci laboratoře děti získají příležitost osahat si různé technologie, smysluplně s nimi pracovat, ale i hravě a zábavně experimentovat. V tomto školním roce si založíme vlastní web a dotkneme se především multimédií – zkusíme si natáčet video a dále s ním pracovat, vytvářet animace nebo třeba upravovat fotografie. Možná se projdeme i po

Velké čínské zdi. :-) V následujícím školním roce připravujeme 3D tisk, 3D scan či hrátky s umělou inteligencí a mnoho dalších věcí.

Craft Art in English: Kroužek je určen pro všechny zájemce, kteří rádi tvoří, kutí, vyrábí a navíc se rádi zlepšují v angličtině. Děti se seznámí s nejrůznějšími materiály a vyzkouší také zajímavé, málo známé a netradiční výtvarné techniky. Z materiálů, které jinak doma končí v odpadu, si zkusíme vyrobit něco, co můžeme sami používat (např. peněženku z Tetrapaku, "dešťovou hůl" z ruliček od toaletního papíru...). Hlavní je radost z tvoření, fantazii se meze nekladou!

Kytara: Na kroužku se děti hravě a nenásilně seznámí s kytarou. Získají základní hudební znalosti a dovednosti potřebné při výuce hry na kytaru. Děti se seznámí se základními akordy a notami, správnému posedu a držení kytary a různými technikami hraní a vybrnkávání.

Improvizace: Dramatický kroužek zaměřený na hlasová a dramatická cvičení, improvizované společenské hry, komunikaci, pohyb. Každé setkávání je jiné, vždy se inspirujeme tématem, které děti přinesou a které skrze různá improvizovaná cvičení ztvárňujeme,.

Keramika: Děti se naučí pracovat s hlínou, tvořit pěkné a netradiční výrobky a seznámí se s modelářskými technikami. Kroužek rozvíjí jemnou motoriku a manuální zručnost. Díky souhře rukou a myšlení dochází ke zlepšení mozkových funkcí a zapojení obou hemisfér.

7. Délka vzdělávání

Délka vzdělávání pro školní družinu a klubu je stanovena na dobu jednoho školního roku. Během této doby projde dítě všechny okruhy činností družinou vyměřené a přiblíží se tak co nejvíce cílům výchovně-vzdělávací činnosti. Školní družina plní výchovně-vzdělávací činnost formou sportovně-rekreační činnosti, odpočinku, zájmovou činností a také přípravou na vyučování.

8. Formy vzdělávání

5.1 Pravidelná činnost

Je dána týdenní skladbou a představuje tyto aktivity:

Sportovní a rekreační činnost na školní zahradě

Výtvarná a pracovní činnost.

Esteticko-výchovná činnosti – rozvoj jemné motoriky, vyprávění, společné hry,

Dramatizace, osvojování základů společenského chování

Příprava na vyučování

Prohlubování znalostí o přírodě – práce na školní zahradě, práce s knihou apod.

5.2 Příležitostná činnost

Je to výchovná, vzdělávací a zájmová činnost organizovaná nepravidelně dle možností školní družiny, zahrnuje širokou nabídku pestrých činností a aktivit, jež nejsou organizovány jako trvalé nebo pravidelně se opakující akce nebo činnosti a jsou určeny širokému okruhu zájemců. Dále mají děti v ŠD možnost pokračovat v započaté práci na dopoledním TC (tématickém celku).

5.3 Spontánní činnost

Je určena co nejširšímu okruhu zájemců. Zahrnuje například volné hry na školní zahradě, ale i hry se stavebnicemi, využití stolních i deskových her apod.

9. Obsah vzdělávání

Celoroční plán školní družiny pro školní rok:

Školní družina a klub společně se školou zajišťují komplexní působení na žáky.

Umožňují zajímavě a užitečně trávit volný čas v době před a po vyučování.

Poskytuje žákům dostatek prostoru pro odpočinek po náročné práci ve školním vyučování. Učí žáky aktivně trávit volný čas, udržovat jak fyzické tak duševní zdraví.

Pomáhá žákům uplatnit nejen své zájmy, ale i potřeby.

Roční plán činnosti ŠD

ZÁŘÍ: v prvním měsíci školního roku mluvíme s dětmi na téma pravidla ŠD, bezpečnost a ochrana zdraví a na téma osobní hygiena. Zaměřujeme se hlavně na bezpečnou prevenci při hrách ve škole, na dodržování pravidlech silničního provozu - chůzi ve dvojicích, přecházení vozovky, bezpečnost při hrách na zahradě.

Individuálně se pokračuje v TC.

ŘÍJEN: rozvíjíme sportovní dovednosti spojené s pobytem na školní zahradě. Zaměřujeme se na adaptaci dětí v prostředí školy, na vztahy mezi spolužáky, sourozenci, kamarády pomocí příběhů. Další činnosti - sběr přírodního materiálu, poznávání hub z atlasu. Individuálně se pokračuje v TC.

LISTOPAD: Reagujeme na změny v přírodě, hry s listím na školní zahradě, pozorování podzimní přírody, využíváme knihy o přírodě, časopisy, atlasy, encyklopedie. Vyrábíme dekorace k Halloweenu - odpolední karneval. Individuálně se pokračuje v TC.

PROSINEC: vedeme děti k pravidelnému pohybu na čerstvém vzduchu. Soustavně děti otužujeme pohybem na školní zahradě i za nepříznivého počasí. Zhotovujeme výrobky k Mikuláši a k Vánocům, chystáme vánoční besídku. Individuálně se pokračuje v TC.

LEDEN: využíváme pěkného počasí k zimním radovánkám ve sněhu. V místnosti školní družiny hrajeme hry a věnujeme se činností směřujícím k budování sebedůvěry a dobrých vzájemných vztahů. Vyrábíme výrobky se zimní tematikou. Připomínáme zásady bezpečnosti při zimních radovánkách ve škole i o pololetních prázdninách. Individuálně se pokračuje v TC.

ÚNOR: besedujeme o chování a vztazích mezi dětmi, zařazujeme nácvik oblíbených písniček, vyrábíme dárky k Valentýnovi, práci s papírem, náramků z provázků, vědomostní společenské hry, četbu oblíbených knih, prohlížení encyklopedií o přírodě a Zemi, získávání vědomostí o jednotlivých světadílech. Individuálně se pokračuje v TC.

BŘEZEN: Zpracováváme poznatky o příchodu jara, čerpání poznatků z atlasu rostlin, zvířat, ptáků, hmyzu a hub. Pečujeme o záhonky na zahradě. Tvoříme výrobky k Velikonocům, zpíváme písničky o jaru; skládanky ORIGAMI. Rekreační pobyt na zahradě. Individuálně se pokračuje v TC.

DUBEN: práce s netradičním odpadovým materiálem – Den Země, úklid na školním pozemku, přesazování květin, pobyt na čerstvém vzduchu, využití dílny. Rekreační pobyt na zahradě. Individuálně se pokračuje v TC.

KVĚTEN: rekreační pobyt na zahradě – míčové hry a využití dalšího sportovního náčiní. Hrajeme dětské kolektivní hry, upravujeme školní zahradu. Žáci si osvojují a upevňují dovednosti předcházení úrazům a poskytování první pomoci. Individuálně se pokračuje v TC.

ČERVEN: Den dětí, sportovně - zábavné hry na zahradě, zpívání písniček, příprava na prázdniny – úklid a třídění hraček a her ve skříních, povídání o plánech na prázdniny, letních táborech, hry s míčem. Turistické značky, tábornické znalosti a dovednosti. Rozloučení se s dětmi. Individuálně se pokračuje v TC.

Další témata:

Jazyk a jazyková komunikace (didaktické hry, přednes, dramatizace, zásady slušného chování, rozhovory, diskuse), Matematika a její aplikace (rozpočítávání, body za hry, dělení do družstev, hry na obchod, matematické hádanky). Informační a komunikační technologie (dramatizace), Člověk a společnost (řešení konfliktů mezi dětmi, diskuse o problémech žáků), Umění a kultura (vystavování dětských prací, zpěv písní, poslech, recitace), Člověk a svět práce (hry na povolání – dramatizace, úklid, dodržování pořádku, pomoc při úklidu na hřišti).

10. Podmínky přijímání, průběhu a ukončení vzdělávání včetně podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Podmínkou přijetí je řádně vyplněná přihláška do školní družiny a podepsaná smlouva o vzdělávání.

Pobyt žáků ve družině či klubu končí odchodem domů s rodiči nebo samostatně po písemné domluvě nebo odchodem do zájmového kroužku. Odhlášení žáka je v průběhu školního roku možné a to písemnou formou.

Vychovatelé školní družiny jsou povinni při jednotlivých činnostech respektovat individuální i věkové zvláštnosti jednotlivých žáků. Jsou také informovány kolejními vedoucími (po dohodě s rodiči) o potřebách žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, popřípadě je konzultují se speciálními pedagogy. Nadané žáky se snaží začleňovat do aktivit pro volný čas a zajišťují aktivity ve spolupráci se ZŠ.

11. Stanovení podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví žáků

Ve Školní družině je zajištěna bezpečnost fyzická, sociální a emocionální. Vytváří se zázemí pro zdravý rozvoj žáků a bezpečné prostředí, aby se zde všichni cítili dobře. Pracovníci volí vhodnou strukturu režimu žáků ve školní družině a stanovují vhodný pitný režim.

Bezpečnost ve všech využívaných prostorách je zajištěna: Řádem ŠD a Školním řádem, případně opatřením ředitele školy.

V dalších prostorách školy se žáci řídí pokyny pedagogických a provozních pracovníků a řády odborných pracoven.

V Brně dne 1. 9. 2016

.....
Mgr. Kateřina Kašíková, zástupkyně ředitele